

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_34_PRAZSKA_DEFENESTRACE		
Název materiálu:	Pražská defenestrace		
Předmět:	dějepis	Ročník:	8.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	4. 12. 2012
Jméno autora:	Mgr. Martina Šlapalová		
Klíčová slova:	Habsburkové, defenestrace, Slavata, Martinic		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Seznámit žáky s průběhem pražské defenestrace		
Rozvíjené klíčové kompetence:	k učení, občanská		
Anotace, metodický list:	Žáci si přečtou průběh defenestrace, písemně odpovídají na zadané otázky. Společně si vyjasňujeme průběh události.		
Použité zdroje:	Kdy, kde, proč a jak se to stalo: Nejdramatičtější historické události, které změnilly svět. 1. vyd. Praha: Reader's Digest Výběr, spol. s r. o., 1999, s.150 - 151. ISBN 80-902069-6-4.		

Popis hodiny	<p>Nejprve zopakujeme historické události pomocí časové osy (1306, 1346, 1378, 1415, 1419, 1434, 1471, 1526, 1612)</p> <p>Žáci obdrží texty o pražské defenestraci.</p> <p>Po přečtení pracují s těmito úkoly:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vypiš postavy z textu a údaje (kdo je kdo). 2. Co se vlastně stalo? 3. Co znamená slovo defenestrace? <p>Ve dvojicích si úkoly konzultují, společně potom vyjasňujeme události.</p>
---------------------	---

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROZHNĚVANÝ houf protestantských pánů a rytířů mávajících pistolemi a mušketami se valil pražskými ulicemi ke hradu. Protestanti vpadli do nádvoří a poté vzhůru do královské kanceláře, kde je očekávali místodržící, aby s nimi vyjednávali o nastalé krizi.

Toho rána 23. května 1618 však protestantští šlechtici nebyli žádnému naslouchání nakloněni. Jejich katolický král a císař Matyáš Habsburský odjel z Prahy do Vídně a zanechal zemi pod dohledem katolických místodržících Jaroslava z Martinic a Viléma Slavaty z Chlumu, jímž byla připisována podstatná vina na potlačování práv protestantů v poslední době (uzavření kostelů v městech Broumov a Hroby aj.)

Pobouření protestanti se shromáždili v Praze již dva dny před událostí. Připravovali povstání a doufali přitom v podporu dalších protestantských národů a zemí: Nizozemí, Anglie či Švédska. Nikdo nemohl předvídat, jaký to bude mít důsledek - že se tím uvolní nahromaděné napětí protichůdných politických a náboženských názorů, které budou po příštích 30 let trhat Evropu na kusy.

Pro danou chvíli se vzbouřenci zabývali jen vlastními záležitostmi. Jejich vůdce, hrabě Matyáš Thurn žádal pro Martinice a Slavatu smrt. Zástup se natlačil do místnosti a přitiskl vyděšené místodržící a sekretáře Filipa Fabricia ke stěně. Martinic a Slavata byli okamžitě zadrženi a vystaveni smrtelným výhrůžkám. Kdosi vyslovil návrh: vyhoďme je z okna. Zástup začal nadšeně provolávat souhlas. Byla to vzpoura předem promyšlená, žádná horda, která by náhodně zatoužila po lynčování. Vůdcové potřebovali k zahájení povstání dramatické a nezvratné gesto. Defenestrace, z latinského fenestra čili okno, byl způsob, kterým se s protivníky o více než století dříve vypořádali následovníci českého náboženského reformátora Jana Husa. Zdála se tudíž nyní vhodným prostředkem k proklamování nezávislosti.

První přišel na řadu Martinic. Vysadili ho násilím na římsu a potom shodili dolů. Čekalo ho patnáct metrů volného pádu do vyschlého hradního příkopu. „Ježíš Maria!“ vzkřikl, když padal. „Schválně, jestli mu ta jeho Marie pomůže,“ zavtipkoval si jeden ze vzbouřenců. Vyklonil se z okna, aby se přesvědčil, jak je s Martinicem. „U všech svatých!“ zvolal. „Ona mu pomohla!“ Martinic nebyl mrtev. Jeho pád zmírnily odpadky nahromaděné na svažité straně příkopu. Nato se vzbouřenci chopili Slavaty, který se ztuhla bránil a jako klíště se držel okenního rámu, na němž visel, dokud se nepustil pod přívalem úderů. V pádu narazil na římsu a těžce se zranil. A nakonec vzbouřenci nevynechali ani sekretáře, a také jeho vyhodili oknem ven. Martinic ošetřoval Slavatu, odolávaje hrubým posměškům davu nahoře nad příkopem. Služebníci místodržitelství spustili žebřík, takže Martinic a Fabricius mohli v bolestech vyšplhat do bezpečí, ovšem Slavatu museli odnést. Dav se rozptýlil, zjevně spokojen s tím, že dal zřetelně najevo svou vůli. Defenestrace svůj účel splnila. Odboj byl zahájen. Protestantský sněm jmenoval prozatímní vládu a dále hlasoval pro postavení armády. Jezuité byli vyhnáni.

Kdy, kde, proč a jak se to stalo: Nejdramatičtější historické události, které změnilý svět. 1. vyd. Praha: Reader's Digest Výběr, spol. s r. o., 1999, s.150 -151. ISBN 80-902069-6-4.

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace